

Όταν ο Γιώργος Χουλιαράκης παρέδωσε στον πρόεδρο της Βουλής το σχέδιο του Προϋπολογισμού του 2018, δήλωσε ότι «αυτός είναι ο τελευταίος προϋπολογισμός των προγραμμάτων». Οι οπαδοί της συμπολίτευσης χάρηκαν γιατί πίστεψαν ότι θα είναι ο τελευταίος Προϋπολογισμός της λιτότητας. Οι οπαδοί της αντιπολίτευσης χάρηκαν γιατί τον ερμήνευσαν ως τον τελευταίο Προϋπολογισμό της κυβέρνησης αυτής.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ υπουργός Οικονομικών εννοούσε ότι θα είναι ο τελευταίος Προϋπολογισμός του τρίτου μνημονίου. Το αν, όμως, θα είναι ο τελευταίος μνημονιακός Προϋπολογισμός, θα εξαρτηθεί από τον τρόπο με τον οποίο θα εξέλθουμε από το τρίτο μνημόνιο τον Αύγουστο του 2018. Γι' αυτό υπάρχουν δύο εκδοχές. Η πρώτη εκδοχή περιλαμβάνει την τυπική υπογραφή ενός τέταρτου μνημονίου ή ενός «πλασιού συμφωνίας» που θα καλύπτει δημοσιονομικά τις συμφωνίες που έχουν γίνει, αλλά θα παρέχει και υποχρεώσεις διαρθρωτικών υποχρεώσεων (IMF κ.λπ.). Η δεύτερη εκδοχή είναι μια «καθαρή» έξοδος στις αγορές για την ανάνηση των δανειακών μας υποχρεώσεων. Το τι είναι πιο πιθανόν να συμβεί ή τι θα συμβεί μεταξύ των δύο αυτών άκρων εξελίξης είναι αντικείμενο ξεχωριστής ανάλυσης.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ, πάντως, ο παρών Προϋπολογισμός είναι ο πρώτος που υλοποιεί το πρόσφατα ψηφισμένο μεσοπρόθεσμο οικονομικό πρόγραμμα που περιέχει δεσμεύσεις μέχρι το 2022. Και είναι πολλά τα λεφτά που υποσχεθήκαμε να μαζέψουμε ξεκινώντας από το 2018. Σύμφωνα με το προσχέδιο (σελ. 25), τα καθαρά έσοδα θα αυξηθούν κατά 1,197 δισ. ευρώ (τα 53,2 δισ. ευρώ, που είναι εκτίμηση του 2017, θα γίνουν 54,4 δισ. ευρώ). Οι δημόσιες δαπάνες θα μειωθούν κατά 0,39 δισ. ευρώ (τα 56,001 δισ. ευρώ που είναι το 2017 θα πρέπει να γίνουν 55,60 δισ. ευρώ). Συνεπώς, εκτιμάται ότι θα αφαιρεθούν από την οικονομία 1,58 δισ. ευρώ. Συγχρόνως, θα διοχετευτεί στην ικανοποίηση των δανειακών υποχρεώσεων μας ένα μεγάλο μέρος των 6,66 (3,5% ΑΕΠ) δισ. ευρώ (!) περίπου. Αυτά έχουμε δεσμευτεί να συγκεντρώσουμε ως συνολικό πρωτογενές δημοσιονομικό πλεόνασμα το 2018. Σημειώνουμε πως σε αυτό συμπεριλαμβάνονται και ορισμένα άλλα μεγέθη εκτός του πρωτογενούς αποτελέσματος του Προϋπολογισμού.

ΑΠΟ ΟΛΑ τα παραπάνω είναι αρκετά εμφα-

γράφει

ο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ε. ΠΕΤΡΑΚΗΣ *

*Καθηγητής στα Εθνικά και Καποδιστριακά Πανεπιστήμια Αθηνών

“ Παρόλο που δεν έχει τα χαρακτηριστικά της θηριώδους προσαρμογής των πρώτων χρόνων της δημοσιονομικής επανισορρόπησης, ο Προϋπολογισμός του 2018 στηρίζεται στη φορολογία και δεν περιέχει στοιχεία αναστροφής της δημοσιονομικής πολιτικής. Παράλληλα, προετοιμάζεται το έδαφος για το 2019, κατά το οποίο έρχεται ένα μεγάλο κύμα, πραγματικό τσουνάμι, υφειστικών μέτρων ”

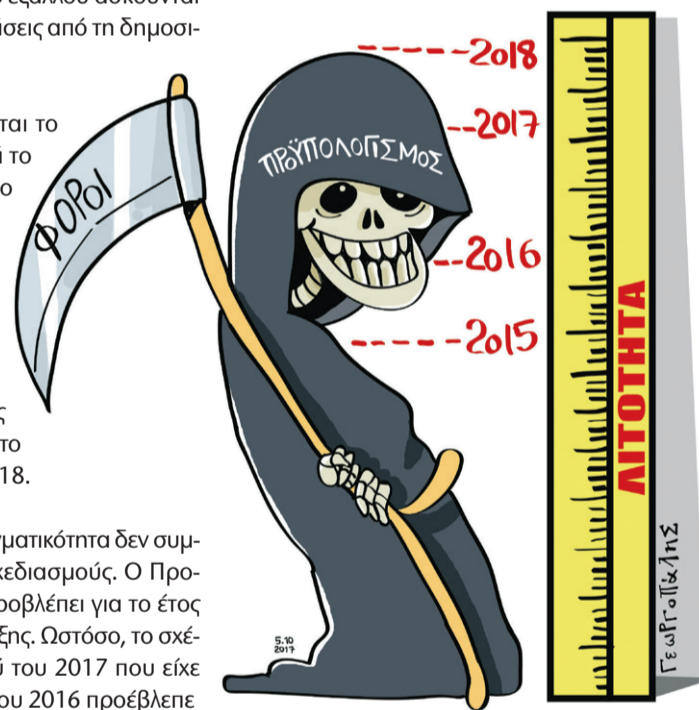
Προϋπολογισμός λιτότητας

νές ότι, παρόλο που ο Προϋπολογισμός του 2018 δεν έχει τα χαρακτηριστικά της θηριώδους προσαρμογής των πρώτων χρόνων της δημοσιονομικής επανισορρόπησης, παραμένει ένας Προϋπολογισμός που στηρίζεται στη φορολογία και δεν περιέχει στοιχεία αναστροφής της δημοσιονομικής πολιτικής. Ακόμα και εάν δοθεί το «μέρισμα του κοινωνικού πλεονάσματος», που, όπως εκτιμάται, θα μπορεί να κυμανθεί γύρω στα 800 εκατ. ευρώ, πάλι θα διατηρηθεί ο περιοριστικός χαρακτήρας. Ένας σοβαρός λόγος γι' αυτό είναι η μετακύλιση των φορολογικών υποχρεώσεων προηγούμενων ετών. Εάν δηλαδή οι φορολογούμενοι πληρώσουν εντός του 2018 2 με 2,5 δισ. ευρώ φόρους που προέρχονται από προηγούμενα χρόνια, είναι σαν να αυξάνουμε ισόποσα τη φοροδοτική μας επιβάρυνση και τις αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομία το 2018! Βεβαίως, κάποια χρόνια παλαιότερα στην πραγματικότητα πληρώσαμε λιγότερους φόρους απ' ό,τι έλεγαν τα χαρτιά. Όμως, αυτό δεν έχει καμία σημασία σήμερα. Γι' αυτό εξάλλου ασκούνται μόνιμες υφειστικές επιδράσεις από τη δημοσιονομική πολιτική.

ΕΤΣΙ, όμως, προετοιμάζεται το έδαφος για το 2019, κατά το οποίο έρχεται ένα μεγάλο κύμα, πραγματικό τσουνάμι, υφειστικών μέτρων. Προφανώς βρισκόμαστε μπροστά στον γνωστό πολιτικό δημοσιονομικό κύκλο, με το 2018 να είναι το καλύτερο έτος. Λες και ετοιμάζονται εκλογές στο τελευταίο τρίμηνο του 2018.

ΟΜΩΣ, η οικονομική πραγματικότητα δεν συμφωνεί πάντοτε με τους σχεδιασμούς. Ο Προϋπολογισμός του 2018 προβλέπει για το έτος αυτό 2,4% ρυθμό ανάπτυξης. Ωστόσο, το σχέδιο του Προϋπολογισμού του 2017 που είχε κατατεθεί τον Νοέμβριο του 2016 προέβλεπε

για το 2017 +2,7% (!). Σήμερα θα παλέψουμε για έναν ρυθμό μεγέθυνσης για το 2017 μεταξύ 1% και 1,7% (!), με περισσότερες πιθανότητες να κινηθούμε προς το χαμηλότερο άκρο παρά προς το υψηλότερο. Πώς τα καταφέραμε έτσι το 2017, παρόλο που φαίνεται πως ο τουρισμός βοήθησε και συνεχίζει να βοηθά σημαντικά; Για έναν πολύ απλό λόγο: Εκτός του ότι καθυστερήσαμε σε καταστροφικό βαθμό να κλείσουμε τη δεύτερη αξιολόγηση (κάνεις δεν κατάλαβε ακόμη το γιατί), οι επενδύσεις είναι ασθενείς! Είναι εύκολο να «πειράξεις» αυξητικά τον μελλοντικό ρυθμό μεγέθυνσης, ελπίζοντας σε ποταμούς επενδύσεων (που δεν θα ξέρεις πώς να τις απορροφήσεις) και άλλο να εμπνέεις εμπιστοσύνη ότι πράγματι σήμερα, αύριο και μεθαύριο δίνεις προοπτική στη χώρα σου, ελέγχεις το κυβερνών κόμμα σου και καλωσορίζεις τους επενδυτές να δημιουργήσουν νέες και καλοπληρωμένες θέσεις εργασίας! Αυτό δεν υπάρχει ακόμη στην εικόνα και ο κίνδυνος της αστοχίας και για το 2018 είναι προφανής.

top
επικαιρότητα

ΤΑ «ΑΓΚΑΘΙΑ» ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
Σε αγώνα δρόμου πρέπει να αποδυθεί το ελληνικό οικονομικό επιτελείο για να προλάβει δύο ημερομηνίες για την ολοκλήρωση της τρίτης αξιολόγησης

ΣΕΛ. 8

ΙΣΠΑΝΙΚΟΣ ΕΜΦΥΛΙΟΣ

Καζάνι που βράζει η χώρα, με το Κοινοβούλιο της Καταλονίας να αναμένεται να αποφασίσει τη μονομερή κήρυξη ανεξαρτησίας, παρά τις αντιδράσεις της Μαδρίτης

ΣΕΛ. 39-41

Άρθρα - Αναλύσεις

ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΥΡΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΟΜΠΟΤΗΣ

ΜΑΚΗΣ ΤΖΙΟΥΦΑΣ

...ΑΚΟΜΗ:

Νίκος Μπογιόπουλος, Παναγής Γαλιατσάτος

Real news

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΚΗΦΙΣΙΑΣ 215,
Τ.Κ. 151 24, ΜΑΡΟΥΣΙ ΑΘΗΝΑ.
Τ: 211 200 8300,
F: 211 200 8399.
U: www.real.gr,
E: news@realnews.gr

ΕΚΔΟΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
ΝΙΚΟΣ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ:
ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ:
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΟΜΠΟΤΗΣ,
ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΑΛΕΜΗΣ,
ΒΑΣΙΛΗΣ ΣΚΟΥΡΗΣ

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΕΣ:
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ,
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΓΑΝΗΣ

CREATIVE DIRECTOR:
ΒΙΚΥ ΝΙΚΙΔΗ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ:
REAL MEDIA A.E.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΚΟΥΡΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ:
ΣΤΕΡΓΙΟΣ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΣΠΑΡΤΑΛΗΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΥΡΙΟΧΟΣ

ΜΗΧΑΝΟΡΓΑΝΩΣΗ:
Θ. ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΔΙΑΝΟΜΗΣ: Θ. ΚΟΤΤΑΣ

ΕΚΤΥΠΩΣΗ:
IRIS AEBE

ΔΙΑΝΟΜΗ:
ΑΡΓΟΣ Α.Ε. 210 6690560